

ՀԱՅՈՒԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՄԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ Յ ՕԳՈՍՏՈՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ենհանդարտութիւնը տակաւին
կը շարունակէ . գաղղիական ու գեր-
մանական լրագիրները իրարու դէմ
յարձակողական յօդուածներ հրատա-
բակելէ ետեւ հիմա ալ այս վիճաքա-
նութեան պատճառներն իրարու վր-
բայ կը ձգեն , զիրար կը մեղադրեն ,
կամբաստանեն : Վօնիթէօր միայն այս
վիճաբանութեանց մէջ անփոփոխ ա-
պահովութիւն մը ցոյց կուտայ եւ խա-
ղաղասիրական յայտարարութիւնները
կընէ , բայց չորս կողմէն սկեպտիկեան
ընդունելութեան մը կը հանդիպի :
Դակ հասարակաց կարծիքն ալ այս ը-
փոթութեանց վրայ շատ անդամ թե-
րեւս չարժող դէպքերու ալ կարեւո-
րութիւն կուտայ եւ մեկնութիւննե-
րու առարկայ կընէ :

Աւտրիոյ կայսրն ալ ուրիշ վեհա-
պետաց պէս Փարիզի արուեստահան-
գէսը պիտի երթար, բայց եղբօրը,
Մաքսիմիլիանոս կայսեր, աղիողորմ
սպանութեան պատճառաւ, պատշա-
ճից օրէնքը պահելով իր ուղեւորու-
թիւնն ետ ձգեց : Ասկէ աւելի բնա-
կան ի՞նչ կրնար ըլլալ : Գաղղիոյ
կայսրն իր թագակիր ընկերակցին մը-
խիթարութիւն տալու եւ անոր փո-
խադարձաբար Փարիզ երթալու առիթ-
մը ընծայելու համար որոշեց Սալց-
պուրկի մէջ տեսակցութիւն մը ընել
անոր հետ, որ պյօր (օդուատ . 17 ' Ե.
Տ .) պիտի տեղի ունենար : « Սարօկնն
կայսեր պիտի ընկերանար նաեւ Իօ-
ժէնի կայսրուհին, եւ եթէ Շատրիոյ
կայսրուհին Իշլի հանքային ջուրերէն
չկարենար Սալցպուրկ երթալ լոժէ .

Նի կայսրուհին հոն պիտի երթար զայն
տեսնելու : Երկու վեհապետաց իրա,
ըու քով ունեցած գեապաններն ալ
թերեւն՝ ՚ի միասին դառնուին եւ Վլատա-
րիոյ պաշտօնէից գլուխ Պ. Տը Պէօսթ
ալ ներկայ ըլլայ : Տեսակցութիւնը
մէկ երկու օր կրնայ տեւել բայց եր-
կու տէրութեանց մէջ քաղաքական
կապակցութիւն մը չուսացուիր : Ը-
լըստրիա այնչափ պէտք ունի հան-
դարսութեան , որ Պէրլինի մէջ անոր-
կողմանէ կասկածներ չեն ըլլար եղեր :
Վլատրիա Բրակի գանճադրութեան
է . յօշուածին անդորքադրութեան
վրայ դժուղաթիւններ չըրաւ Բրու-
սիոյ եւ Տանիմարքայի պաշտպանն առ-
այժմ միայն Գալլիա է : Բայց Բաթ-
ըի լրագրին խօսքին նայելով Գալլիոյ
ըրած դիտողութիւններն ալ այն կար-
գէն են եղեր ինչպէս միշտ տէրու-
թիւնները սովորութիւն տնին ընելու :

Կամ Փարիզի կես պաշտօնական լրաց գիրներունյայտարարութիւններէն աւելի բարձր ապահովութիւն մ'եկաւ հասարակաց կարծիքը հանդարտեցը նելու : Օգոստոս Յին կիրակի օրը Փարիզի արուեստահանդէսին յաջողութիւնը շնորհաւորելու համար օտարյանձնաժողովոց անդամներն ուղերձ մը մատուցին ‘Արաօլէն կայսեր, որ պատասխանեց թէ ամեն քաղաքակիրթ ազգերը մէկ ընտանիք մը կազմելու կը միտին եւ թէ կայսրուհաւոյն ու կայսրորդաւոյն հետ ինք ալ յանձնաժողովոց անդամներուն աշխարհի խաղաղութեան համար յայտնած բաղձանաց կը մասնակցի : Այս խօսքերը, զորս վարը կը հրատարակենք, ոչ միայն ներկայ դժոնուողներէն ծափահարու-

թեամբ ընդունուեցան , այլ եւ խիստ
լաւ տպաւորութիւն ըրին ամեն տեղ ;
Գէրլինի կէս պաշտօնական լրագիր
ները կըսեն թէ կայսեր ճառը Գաղ .
զիոյ քաղաքականութեան վրայ եղած
կասկածները կը փարաւէ , եւ Գաղ .
զիոյ խաղաղասէր նպատակներուն վը-
րայ տարակոյս չթողուր :

Փարիզի մէջ Ա եհապետաց եր-
թեւեկը կը շարունակէ : Փորթուկա-
լի թագաւորն իր թագուհւոյն հետ
տակաւին հոն էր, եւ Ա աշխնկթընի
օսմաննեան դեսպան անուանեալ Պը-
լաք պէջը Օգոստ . Առողթանին կող-
մանէ : Օսմաննիէի առաջին կարգի ան-
դամանդազարդ պատուանչանը մա-
տոյց իրեն : Եռեւէտի թագաւորն ալ
Փարիզ գնաց, եւ հեռագիրը կը ծա-
նուցանէ թէ Հելլենաց վեհապետն
ալ հոն հասեր եւ անկէ Հ ալոնի բա-
նակը դայեր է ուր էր կայսրը : Առ-
տանդին մեծ դուքսն ալ արդէն Փա-
րիզ էր : Հելլենաց թագաւորն արդ-
եօք իր ազգին գործերուն վրայ պի-
տի խօսի՞ Կարողէնն կայսեր հետ .
չենք գիտեր, բայց խիստ հաւանա-
կան է, քանզի եթէ իր նշանածին՝
Օլիա մեծ դքսուհւոյն՝ օժիտի սրն-
տուկը Հունաստանի նոր պարզեւ մը
շնծայէ, չկարծուիր որ հելլենները
գոհ ըլլան : Յունաստան անկուտ ե-
րիտասարդներու կը նմանի, որք հա-
րուստ ժառանդու հիմներ կը փնտը-
ռեն ամուսնանալու համար : Գեղեց-
ցիկ երեւակայութիւն, բայց ի՞նչ
երաւամի սահմանակից երկիր մը կո-
ղոպտուելու է, որպէս զի հարուստ
թագուհի փնտուող երիտասարդ վե-
հապետն էր խոռոչայոց ժողովուր-
դը գոհ ընելու օժիտ մը գտնէ : Ե-

սոր մեր խելքը չհասիր . Եթ այժմ
Օլկա մեծ դքսուհոյն իրական օժիտ
տը պիտի ըլլայ եղեր 4 միլիոն ֆրանք
զոր Շուռսիոյ աշբութիւնը պիտի վը-
ճարէ . իսկ հայրը՝ Կոստանդին մեծ
գուգար , պիտի տայ 800.000 ֆրանք
Շհա գեղեցիկ գումար մը , ՚ի բաց
առեալ գոհարներն , անդամանդներն
ու հարսանեաց ընծայները : Իսկ հար-
սանիքը Շեղրսապուրկ պիտի կատարի
եղեր սեպտեմբերի առաջին օրերը , եւ
նոյն ամսոյ վերջերն երկու նորագոյն
ամսներն իրենց մայրաքաղաքը պիտի
գառնան

Բայց եթէ Յունաստան իր այն չափ բաղձացած օժիտը չկրնայ ձեռք ձգել, ասկէ չհետեւիր թէ իր ինսումին, Որուսիա, իրեն համար մեծ ջանքերը չըներ : Որուսիա ճարտար է զոհողութիւնները պղտիկցընելու եւ մեծ փոխարինութիւններ խոստանալու : Ի՞նչ կըսես եթէ մէկը քեզի առաջարկէ, պարտէզիդ մէկ փոքրիկ մասը դրայիիդ տուր, որոյ կը յարմարի եւ որ թէպէտ քեզի շատ նեղութիւն եւ ձանձրոյթ կուտայ բայց իմ բարեկամնէ, ուստի եթէ զայն գոհ ընես միացած տունդ ու պարտէզդ քեզի ապահովելու համար երաշխաւոր կըլլամ միայն թէ զանոնք իմ ուղածիս պէս կարգի գնես, Ավակայն եթէ այսպիսի առաջարկութիւններն յաջողելու բաղդչունին, Որուսիա աւելի բազդաւոր կերեւի կեղծրոնական Միոյ մէջ ուրա առջեւը բաց գտնելով ըստ հաճոյս կը ձեւէ եւ կը չափէ : Որուսիայէն առնուած լուրերուն նոյելով Պոխարայի խանը Եանի-Քուրկանի մէջ ուռւսերէն յաղթուելով պարտաւորերէ թշնամութիւնը գագրեցընել եւ

GET YOUR TUESDAY

ՏԵՐԵՇՈԱՆՔԻՑԿԱՐ

Վաղին՝ Պարով.
Քանի որ ձեր սիրելի տեսութեան իրաք զրկուեցայ մեր ալ տրամասութիւնները դադրեցան, և թէպէտասնաւոր թղթակցութիւններ ունե-

Բայց իրաւունք ունեի այսպէս ըստ վակու, վասն զի ըստ իս բան մը գրելու համար ներշնչութիւն պէտք է, Պէտք է որ Հոգին Առւրբ աեղայ, ինչպէս կըսեն սուրբ հարք . Ըստնց ասոր ի զուր է զրիչ սրել և ուղեղ հոգնեցը նել . Քարերազդար ձեր նամակն ալ պատեհ ժամանակ այն ներշնչ չունեցած է, Պատմի ահան առնե զեեց . Պատմի ահան առնե զեեց .

Աը հարցընէք ինձ թէ արդեօք վեա
հափառ Առլթանին գալուսար դիմա-
ւորելու գայ՞ի, և թէ արդեօք ես ալ
այն դժբագդ թիւ 1 շոգենաւին մէջ
ես ունի էի՞ ու ունիու իս ի՞նչ ծան-

աղ բաւական սրովիեցուցեր է

Երթա՛լ, ինչպէ՞ս է՛, բայց բարե-
րազդաբար թիւ Ան մէջ չէի. Սուլ-
թանին գալուստը իրաւի գեղեցիկ ե-
ղաւ, բայց նկարագրութիւնը զանց կը-
նեմ, վասն զի եղաքը Փունջն ինձմէ
տռաջ զայն նկարագրած է, առաւօ-
տուն անձրև գալի և օդին զովանայն
ալ չմունալով. Օդոստ. Սուլթանին
առաւօտուն Տօմասահճէ հասած ա-
տեն հայ մանկանց պակասութիւնը
առաւել ևս վարձատրուած կը հա-
մարիմ իրիկուան նախարարաց ամա-

“Այսին մեհավառութիւնն իր այս
զգացումն աշխարհի հրատարակեց յու-
նոց Ամենա . Ա . Պատրիարքին ըստած
խօսքերուն ինչպէս նաև Քարձր . մեծ
Եպարքոսին ուղած յայտաբառութեան
մէջ , ու ը մինչև ցարդ Օսմանեան պատ-
մաւթեան մէջ Նմանը ցաւնենար . Այս մի-
այն ցաւալիք է որ անպիտան նուռապե-
տը մեր Հայերուն հանդիպեր է .

ինչ որ եւ անցնինք տախիս . Հազարիմ ցցցերէն , Ելյու , բարեկամ մինէ ահան պատուալը կը կործանի , վեհապետն ու իր ժողովաւրդն իրարութեզու կը հասկնո՞ն և մեկը միւ օնն անձանօթ չպատի մեռյ .

